

Årsuppföljning av Avtal Vårdval Primärvård Dalarna 2023

Datum
2024-02-21

Diarienummer
RS 2024/476

Rapport skriven av:
Victoria Hildingsson och Gustav
Söderström, Vårdval Primärvård

Godkänt av
Magnus Thureson, Vårdvalsenheten

Innehåll

1	Inledning	3
2	Syfte	3
3	Underlag till årsuppföljningen	3
4	Verksamhetsstatistik	4
5	Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård	10
6	Säker hälso och sjukvård	18
7	Individanpassad hälso- och sjukvård.....	20
8	Effektiv hälso- och sjukvård	21
9	Tillgänglig hälso- och sjukvård	22
10	Samverkan.....	25
11	Tilläggsuppdrag	25
12	Diskussion	25
13	Fortsatt arbete	26

---

1 Inledning

1.1 Lagen om valfrihet

År 2009 beslutade Riksdagen att införa lagen om valfrihetssystem (LOV). Det innebär att det blev obligatoriskt för regionerna att införa vårdvalssystem inom primärvården från och med 2010. Alla vårdgivare som uppfyller regionens krav har rätt att etablera verksamhet i regionen och få offentlig ersättning.

Ersättning till utförare är uppbyggt på en basersättning, vars parametrar beräknas utifrån sociala och medicinska aspekter, glesbygdstillägg, täckningsgrad och kvalitetsdimensioner. Ersättningen har förändrats i takt med att vårdvalsavtalet uppdaterats och justerats till att fokusera på resultatmått överensstämmande med Region Dalarnas regionplan och centrala rekommendationer i Socialstyrelsens nationella riktlinjer. Avtal Vårdval Primärvård uppdateras årligen och beslutas i Regionfullmäktige.

2 Syfte

Denna årsuppföljning är sammanställd ur ett beställarperspektiv. Den utgår från Avtal Vårdval Primärvård Dalarna 2023 med tillhörande bilagor (diarienummer RS 2022/1000). Syftet med uppföljningen är att säkerställa högsta möjliga vårdkvalitet, öka patientsäkerheten och främja kvalitetsförbättringar.

Dessutom avser uppföljningen att utvärdera om de godkända vårdcentralerna uppfyller kraven i Avtal Vårdval Primärvård 2023, samt bedöma måluppfyllelsen inom områden som är särskilt viktiga för primärvården och dess utveckling. En ytterligare målsättning är att öka både verksamhetens och politikernas kunskap, vilket möjliggör en konstruktiv dialog om framtida utvecklingsmål.

3 Underlag till årsuppföljningen

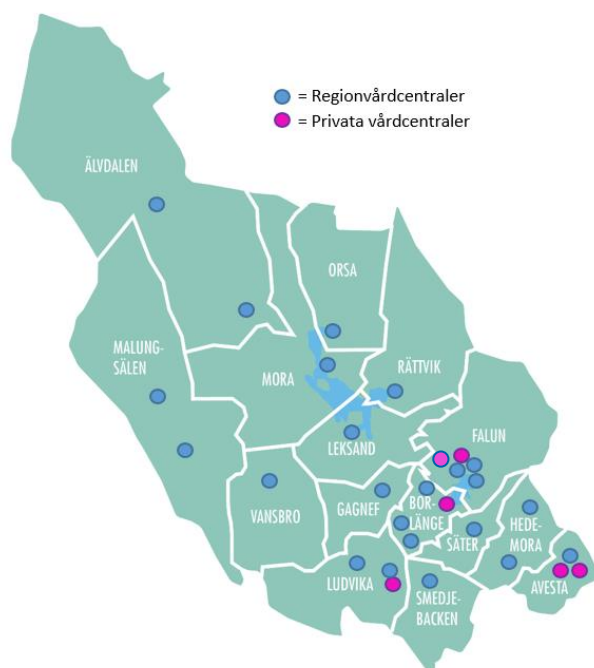
Primärvården utgör basen i den nära vården och ska kunna ge en effektiv, bred och lättillgänglig hälso och sjukvård. Primärvården står till befolkningens tjänst oavsett ålder eller kön. De flesta av Sveriges förekommande sjukdomstillstånd hanteras helt eller till största delen i primärvården. I primärvårdens uppdrag ligger därför att bedöma och hantera ett obegränsat antal kombinationer av symtombilder och sjukdomstillstånd. För den som vill mäta och kvantifiera olika aspekter av primärvården leder dess komplexitet och svåravgränsade uppdrag till en del utmaningar. Exempelvis de kvalitetsindikatorer som mäts och ofta är formade utifrån specifika diagnoser, ger bara små utsnitt ur den totala primärvårdsverkligheten.

I Region Dalarna utgörs primärvården till stor del av de vårdcentraler som arbetar utifrån Avtal Vårdval Primärvård. Till primärvården räknas även all kommunal primärvård som utförs inom Region Dalarnas gränser. I tillägg till detta finns ett antal primärvårdsleverantörer som verkar under lagen om

läkarvårdsersättning (LOL) och lagen om ersättning för fysioterapi (LOF). Denna årsuppföljning fokuserar endast på dem verksamheter som omfattas av Avtal Vårdval Primärvård.

Vårdcentralerna har besvarat uppföljningsfrågor som utgör en del av underlaget för uppföljningen. Under november 2023 inleddes dialogmöten på samtliga vårdcentraler av Vårdval Primärvård. Statistik till uppföljningen hämtats från olika källor såsom BILD (Region Dalarnas datalager), Medrave, nationella kvalitetsindikatorer för primärvården och nationella kvalitetsregister.

29 vårdcentraler har varit godkända för att bedriva primärvårdsverksamhet enligt Avtal Vårdval Primärvård Dalarna under 2023, se geografisk spridning i figur 1. Av dessa vårdcentraler är sex vårdgivare privata.

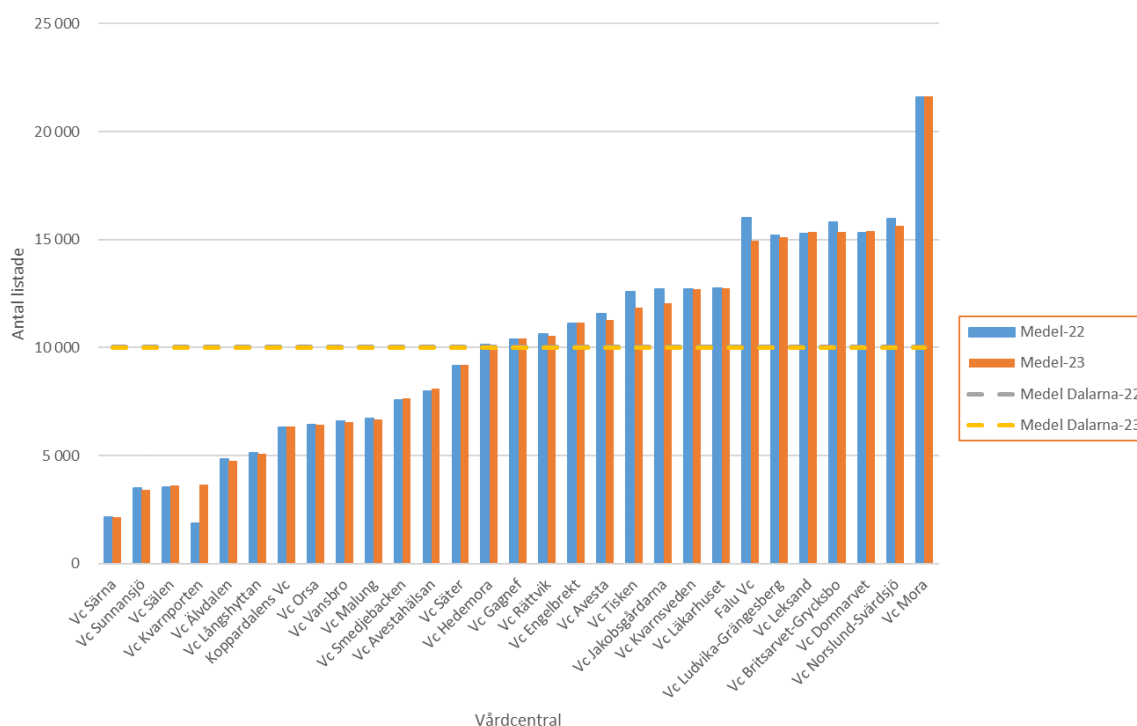

Figur 1 - Godkända vårdcentraler Region Dalarna 2023.

4 Verksamhetsstatistik

4.1 Listade

Antal listade på en vårdcentral utgör grunden för den ekonomiska ersättningen som betalas ut från Vårdval Primärvård varje månad, endast de som är folkbokförda inom regionen räknas med i ersättningen. Det finns en betydande variation i antalet listade personer på vårdcentralerna i Dalarna, med siffror som sträcker sig från 2 102 personer på vårdcentral Särna till 21 534 personer på vårdcentral Mora. De vårdcentraler som hade den största ökningen i antal listade personer under 2023 var Vårdcentral Kvarnporten och Vårdcentral Domnarvet. De som tappat flest antal listade var Falu Vårdcentral och Vårdcentral Tisken, se vidare figur 2. Sammanlagt minskade antalet listade personer på vårdcentralerna med 946 från januari till december 2023.

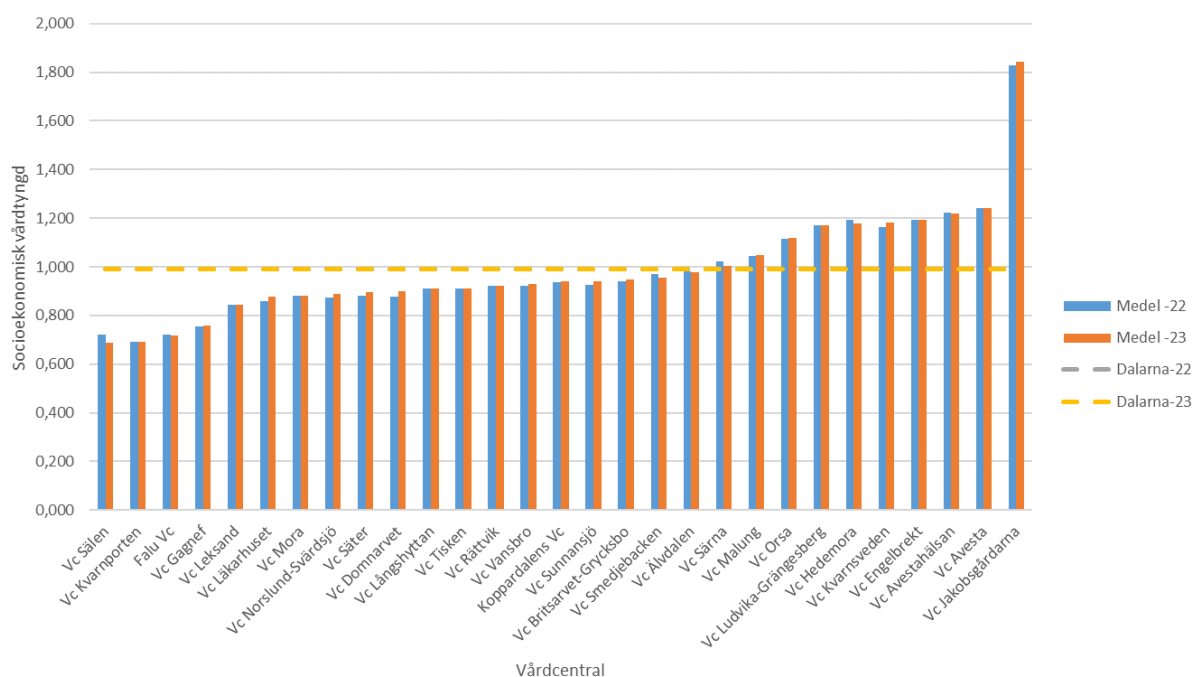

Figur 2 - Antal listade medel januari-december 2022-2023 i Region Dalarna.

4.2 Vårdtyngd (ACG)

Vårdtyngden mäts genom systemet Adjusted Clinical Groups (ACG) och är ett verktyg som kan användas såväl för att beskriva hälsotillstånd i befolkningen som för att fördela resurser och ersättning efter vårdtyngd. Vårdtyngden beräknas månadsvis och baseras på alla registrerade diagnoser för patienter i Region Dalarna under de senaste 18 månaderna. Vårdtyngden är relativ och den genomsnittliga vårdtyngden i Dalarna ger, vid varje mättdpunkt, en ACG-poäng på 1,00. En högre vårdtyngd ger högre ACG-poäng. För att koppla vårdtyngdsersättningen till vårdcentralens storlek multipliceras ACG-poängen med antalet listade. Värdet på vårdtyngden i medel 2023 för Region Dalarnas vårdcentraler varierar mellan 0,848 (vårdcentral Jakobsgårdarna) till 1,178 (vårdcentral Kvarnporten), se vidare figur 3.

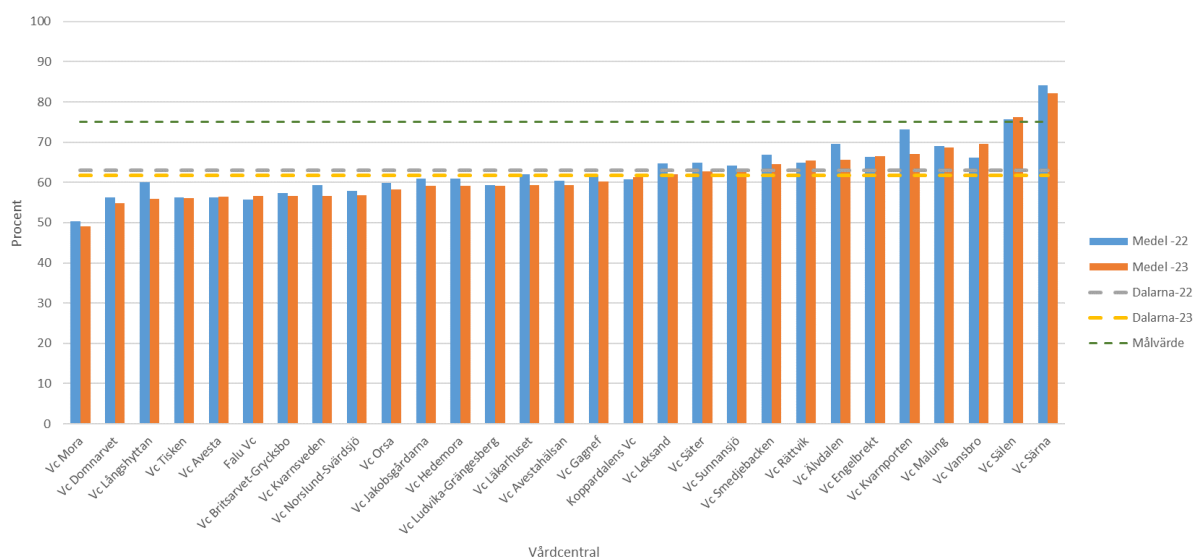

Figur 4 - Socioekonomisk vårdtyngd medel 2022-2023 Region Dalarna.

4.4 Täckningsgrad

Täckningsgrad för vårdkonsumtion används som incitament för vårdcentralen att i första hand ta hand om patienten på primärvårdsnivå och inte remittera patienten till andra vårdnivåer. Konsekvensen av att tillämpa täckningsgrad för primärvårdskonsumtion är att vårdcentralen drabbas ekonomiskt när patienterna gör besök i den specialiserade öppna vården, på akutmottagningar eller på specialistmottagningar.

Täckningsgraden har använts som ersättningsmodell i Region Dalarna sedan 2013 och har legat relativt stabilt. Vårdcentraler i glesbygd och med långt avstånd från sjukhus har ofta högre täckningsgrad än de som finns nära sjukhus. Ersättningen utgår från ett medelvärde för täckningsgraden inom länet. För 2023 var medelvärdet 63%. Har vårdcentralen en täckningsgrad som är högre än medelvärdet får de mer i ersättning medan en täckningsgrad, under medelvärdet ger lägre ersättning. Figur 5 visar medel av täckningsgraden i %.

Figur 5 - Täckningsgrad medel 2022-2023 Region Dalarna.

4.5 Vårdkontakter

Totalt ses en ökning av antal fysiska besök (här inkluderas grupp teambesök, gruppbesök, mottagningsbesök, nybesök, teambesök, vårdplanering med patient samt återbesök) på vårdcentralerna 2023 jämfört med 2022, se vidare tabell 1. Antalet distanskontakter inom Region Dalarna har minskat 2023 jämfört 2022, se vidare tabell 2.

Enligt Patientlagen så kan alla medborgare söka öppen vård i hela Sverige och utförande region kan debitera patientens hemregion en kostnad enligt Riksavtalet. Detta innebär att digitala vårdgivare som har avtal med en region kan "sälja" den tjänsten i hela Sverige. Digital utomlänsvård (KRY och Joint Academy med flera), som bekostas av vårdcentralen, har ökat i antal kontakter och kostnader under 2023 jämfört 2022. Se totala kostnader för nätvård i tabell 3.

Tabell 1 - Ersättningsgrundande besök (grupp teambesök, gruppbesök, mottagningsbesök, nybesök, teambesök, vårdplanering med patient samt återbesök) per yrkesgrupp på samtliga vårdcentraler i Region Dalarna.

Yrkesgrupp	2022	2023
Apotekare	213	256
Arbetsterapeut	11 523	13 834
Barnmorska	54 764	51 225
Behandlingsassistent	699	761
Dietist	484	533
Fotvårdsspecialist	6 730	6 710
Fysioterapeut	76 591	76 818
Kurator	3 090	3 493
Läkare	223 302	235 065
Psykolog	9 510	10 913
Psykoterapeut	2 237	2 196
PTP-Psykolog	1 310	84
Rehabassistent	3 658	4 677
Samtalsterapeut	16 175	16 075
Sjuksköterska	206 316	210 200
Undersköterska	27 375	30 764
Total	643 977	663 621

Tabell 2 - Övriga vårdkontakter vid samtliga vårdcentraler i Region Dalarna.

	2022	2023
Telefonrådgivning (exkl. sköterskor)	70 186	62 688
Telefonkontakt kvalificerad hälso och sjukvård	202 018	224 470
Distanskontakt via videolänk	4 188	3 780
Besök vårdcentralen Min vård online	7 177	5 299

Tabell 3 - Antal kontakter och kostnad för digital utomlänsvård, som exempelvis KRY och Min doktor, för samtliga vårdcentraler i Region Dalarna.

	2022	2023
Antal kontakter	38 329	42 292
Kostnad	14 397 125	16 625 045

4.6 Läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård

I uppdraget för vårdcentralerna ingår läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården. Uppdraget avser läkarmedverkan till personer i ordinärt boende inskrivna i hemsjukvård samt i kommunens särskilda boenden (SÅBO). Vårdcentralens ansvar omfattar bland annat att utföra medicinska bedömningar, utredningar och behandlingsinsatser både planerat och oplanerat.

Även besök i hemmet till patienter som av medicinska skäl inte kan komma till vårdcentralen ingår i uppdraget i Avtal Vårdval Primärvård. Samtliga ovanstående besök ersätts/benämns/registreras som hembesök. Totalt antal utförda hembesök ses i tabell 4.

Att erbjuda råd och stöd från läkare i primärvården till personalen inom den kommunala hälso- och sjukvården är en viktig del av uppdraget för att säkerställa en samordnad och effektiv vård. Under år 2023 registrerades totalt 35 040 rond- och konsultationsärenden, vilket är en ökning jämfört med föregående år (2022) då antalet var 31 167 registreringar.

Under år 2023 var det i genomsnitt 2 499 personer som var listade på särskilda boenden för omvårdnad (SÄBO) i Dalarna, jämfört med 2 405 personer år 2022.

Tabell 4 - Vårdcentralernas registrerade hembesök till personer boende på SÄBO, personer inskrivna i hemsjukvård samt besök till patienter i det egna hemmet som av medicinska skäl inte kan ta sig till mottagningen.

Hembesök	2022	2023
Läkare	5 734	6 760
Sjuksköterska	2 236	2 292
Övriga	851	871
Total	8 821	9 923

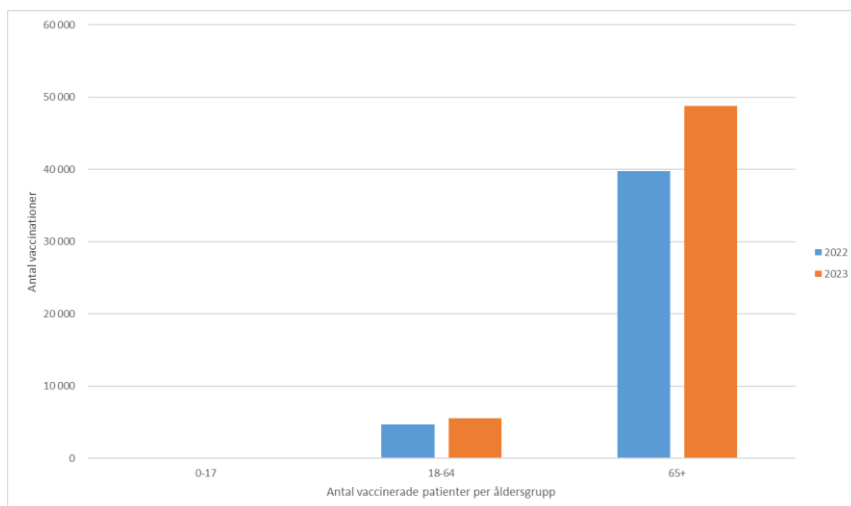
5 Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård

Nedan redovisas en sammanfattning av uppföljningsområden kopplat till avtalets Bilaga 3 - Uppföljning 2023.

5.1 Influensavaccinering

Att uppnå en hög vaccinationstäckning mot säsongsinfluensa bland personer i riskgrupp samt vård- och omsorgspersonal är viktigt för att skydda personer som riskerar svår sjukdom på grund av influensainfektion. Som riskgrupp räknas bland annat personer över 65 år, gravida samt personer med kroniska sjukdomar som KOL, diabetes samt kronisk hjärtsjukdom.

I gruppen som tillhör riskgrupp ses ökning i antalet vaccinerade 2023 jämfört med 2022, se figur 6.

Figur 6 - Totalt antal genomförda vaccinationer för säsongsinfluensa till riskgrupp Region Dalarnas vårdcentraler 2022-2023.

Andel av vårdcentralens listade individer 65 år och äldre, riskgrupp, som erhållit vaccination mot säsongsinfluensa har ökat på samtliga vårdcentraler 2023 jämfört med 2022. Målvärdet är att vaccinera över 75% av riskgrupp, två vårdcentraler klarar målvärdet. 66,8% av riskgrupp har blivit vaccinerade under 2023 jämfört med 57,5% 2022.

5.2 Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom

Demens är en vanlig sjukdom som är ett samlingsnamn för en grupp sjukdomar som påverkar hjärnan och dess minne. Förekomsten ökar starkt med stigande ålder och den förändrade åldersstrukturen medför en kontinuerlig ökning av antalet demenssjuka. Alzheimers sjukdom är den vanligaste orsaken till demens, den näst vanligaste är vaskulär störning. Övergripande för vård och omsorg vid demenssjukdom är att den bör ges utifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Detta förhållningssätt syftar till att sätta personen med demenssjukdom i fokus och att ha en mer personlig omvårdnad och vårdmiljö samt förståelse för de olika problem och svårigheter som kan uppstå i samband med sjukdomen.

Avtal Vårdval Primärvård 2023 kravställer att vårdcentralerna ska registrera patienter med demens i Nationellt kvalitetsregister för demenssjukdom (SveDem) för att underlätta uppföljning av denna patientgrupp. 2023 registrerade 19 av 29 vårdcentraler i SveDem, jämfört med 22 av 29 under 2022. Totalt 2023 gjordes 169 grundregistreringar och 299 uppföljningar, vilket kan jämföras med 179 grundregistreringar och 328 uppföljningar under 2022.

5.3 Nationella riktlinjer Diabetes

Typ 2-diabetes är en ökande folksjukdom där prevalensen i Sverige idag är ca 4–5 %. Dessutom har 10–15 % ett förstadium med stor risk för att utveckla sjukdomen. Kvinnor som har haft graviditetsdiabetes tillhör också riskgrupp för att utveckla typ-2 diabetes.

Primärvården har huvudansvaret för utredning, behandling och uppföljning av vuxna patienter med typ 2-diabetes. Särskilt komplicerade eller svårbehandlade fall, alla barn och ungdomar, samt patienter med typ 1-diabetes och mer ovanliga former, sköts av specialistnivå på sjukhus.

Behandlingen bör eftersträva att reducera patientens samlade riskfaktorer för hjärt-kärlsjukdom, genom att uppnå nationellt bestämda målvärden för bland annat glukoskontroll, blodfetter och blodtryck.

Nationella Diabetesregistret (NDR) är ett nationellt kvalitetsregister med syfte att underlätta ett systematiskt förbättringsarbete i diabetesvården. Alla vårdcentraler har rapporterat till NDR under 2023 då registret är direktkopplat med journalsystemet TakeCare.

Höga HbA1c-värden innebär sämre blodsockerkontroll vilket i sin tur ökar risk för följsjukdomar som hjärtinfarkt och stroke. Detta kan även innebära ökad risk för ögon- och njurkomplikationer som i sin värsta grad kan medföra blindhet och dialys. Det är därför viktigt att övervaka och kontrollera HbA1c-nivåerna hos patienter med typ 2 diabetes. I Region Dalarna var andelen patienter med HbA1c-värden över 70 mmol/mol vid typ 2 diabetes i genomsnitt 9% under 2023, vilket ligger nära det angivna målvärdet på mindre än 10%. Jämfört med 2022 då genomsnittet låg på 8,8%.

Högt blodtryck innebär ökad risk för följsjukdomar som hjärtinfarkt och stroke. Hos diabetiker ökar risken för njursjukdom av högt blodtryck. Det generella behandlingsmålet är att blodtrycket ska vara under 140/85 mmHg. Andelen patienter med blodtryck under denna gräns vid typ 2 diabetes låg i medeltal på 59,2% i Region Dalarna under 2023 (målvärde över 65%), en ökning från 56,7% under 2022.

Fotundersökning vid diabetes är en viktig åtgärd för att screena alla patienter och upptäcka personer med ökad risk för fotsår, vilket i sin tur kan förebyggas genom medicinsk fotvård. Fotsår vid diabetes ökar markant risken för amputation. Andelen patienter som fått en fotundersökning vid typ 2 diabetes låg i medeltal på 84,1% i Region Dalarna under 2023 (målvärde över 90%), vilket var en marginell minskning från 84,6% under 2022.

5.4 Nationella riktlinjer rörelseorganens sjukdomar

Artros är den vanligaste ledsjukdomen. Vanliga symtom är smärta, funktionsnedsättning och nedsatt livskvalitet. Förekomsten ökar tydligt efter 50 årsåldern men sjukdomen förekommer även hos yngre personer, ofta då i samband med övervikt eller en tidigare lefskada. Var tredje person över 65 år lider av artros, vilket gör det till den vanligaste orsaken till fysisk funktionsnedsättning i den åldersgruppen.

Förekomsten av artros ökar i befolkningen, delvis på grund av att riskfaktorer som övervikt och fysisk inaktivitet ökar. Grundbehandling för artros är patientutbildning och fysisk träning. För att träna en smärtande artrosled rätt behövs stöd samt kunskap om sjukdomen och behandlingsalternativen. Därför rekommenderas träning handled av fysioterapeut i kombination med patientutbildning, i både nationella och inter nationella riktlinjer.

Patienter som söker primärvård i Region Dalarna för höft- eller knäbesvär hänvisas till fysioterapeut som första instans för bedömning och klinisk diagnos.

Alla vårdcentraler registrerar i det nationella kvalitetsregistret Svenska Artrosregistret. 2023 registrerades 1 052 patienter i Svenska Artrosregistret och 64% av dessa patienter hade enligt rutin fått uppföljning efter 3 månader. För 2022 var antalet 1 320 registrerade patienter, av dessa följdes 67% upp efter 3 månader.

5.5 Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom

Primärvården tar ett betydande ansvar för individer med psykisk ohälsa. För den enskilde patienten innebär psykisk ohälsa inte bara det psykiska lidandet i sig, utan också ofta svårigheter att hantera arbete, sociala kontakter och den egna fysiska hälsan. Detta kan leda till ökad risk sjukskrivningar, social isolering, självmord samt fysiska sjukdomar som diabetes och hjärt-kärlsjukdom.

Patienter med psykisk ohälsa innebär också ofta en stor utmaning för primärvården eftersom de ofta behöver flera besök hos flera olika professioner, patienterna är inte sällan i behov av sjukskrivning och olika rehabinsatser. Sjukskrivna patienter ska erbjudas koordinering om det behövs för att främja återgång i arbetslivet. Åtgärderna ska följa en individuell rehabiliteringsplan. Här är rehab koordinatörer ovärderliga resurser genom deras möjligheter att kartlägga patientens specifika situation avseende arbete, psykosociala miljö med mera på ett sätt som den sjukskrivande läkaren inte har möjlighet till. Alla vårdcentraler i Region Dalarna har rehabkoordinator vilket är lagstadgat.

Andelen listade patienter med diagnosen depression är ett nytt uppföljningsområde för 2023 och uppgick i medel till 8,3%, vilket motsvarar 24 100 patienter för Region Dalarnas vårdcentraler.

Andelen listade patienter med diagnos stressrelaterad psykisk ohälsa är ett nytt uppföljningsområde för 2023 och uppgick i medel till 5,7%, vilket motsvarar 16 491 patienter för Region Dalarnas vårdcentraler.

Andelen listade patienter med av diagnos ångest är ett nytt uppföljningsområde för 2023 och uppgick i medel till 9,1%, vilket motsvarar 26 299 patienter för Region Dalarnas vårdcentraler.

Antalet patienter registrerade med diagnosen depression eller ångest som har fått någon av följande terapimetoder - Kognitiv beteendeterapi (KBT), Psykodynamisk terapi (PDT) eller Interpersonell psykoterapi (IPT) var 1 950 patienter 2023 jämfört med 1 922 patienter 2022.

Totalt avslutade 862 patienter behandling med internetbaserad kognitiv beteendeterapi (iKBT) för psykisk ohälsa under 2023, jämfört med 816 patienter under 2022.

5.6 Patienter med en eller flera diagnoser, med behov av samordnad vård

Vårdcentralen har ett utökat ansvar att samordna och planera i samverkan med slutenvård och kommun för de patienter som är i behov av fortsatt

hälso- och sjukvård och omsorgsinsatser efter utskrivning från slutenvården. I uppdraget ingår även att samverka förebyggande genom Samordnad individuell plan (SIP) för att undvika inskrivning i slutenvården. För att få följsamhet till riktlinjer har de flesta vårdcentraler en utsedd samordningssköterska/vårdkoordinator som ofta jobbar dagligen med SIP och har kontinuerliga möten med sekundärvård och kommun.

Antalet utförda SIP (Samordnad Individuell Plan) var totalt 2 017 under 2023, vilket involverade 1 671 individer. Detta kan jämföras med 2 101 SIP under 2022, som involverade 1 681 individer.

5.7 Hjärtsjukvård

Under de senaste 30 till 35 åren har insjuknande och dödlighet i olika hjärtsjukdomar stadigt minskat i landet. Hjärt- och kärlsjukdom kan i stor utsträckning minskas genom effektiv prevention och behandling. Det är därför viktigt att hjärtsjukvården fortsätter att utvecklas med hjälp av nya effektiva behandlingsmetoder.

Primärvården har en viktig roll när det gäller att upptäcka och diagnostisera hjärt- och kärlsjukdomar. I primärvården utförs också en omfattande del av den långsiktiga behandlingen, sekundärpreventionen och rehabiliteringen av patienter med hjärt- och kärlsjukdom.

Hjärtsvikt är vanligt förekommande särskilt hos äldre och orsakar stort lidande för patienten. Hjärtsvikt orsakar att hjärtat inte kan ge tillräcklig blodförsörjning till kroppens organ vid normalt fyllnadstryck. Dödligheten är hög och hjärtsvikt medför stora samhällskostnader framför allt på grund av stort behov av vård på sjukhus.

Andelen listade patienter med diagnosen hjärtsvikt uppgick till 3% i medel för regionens vårdcentraler 2023, vilket motsvarar 8 638 patienter. Detta kan jämföras med 2% under 2022, då antalet patienter var 5 769.

5.8 Mödrahälsovård

Mödrahälsovårdens övergripande mål är en god sexuell och reproduktiv hälsa. Verksamheten bedrivs på barnmorskemottagningar, vilka utgör en viktig plattform för hälsofrämjande insatser, särskilt då blivande föräldrar når i stort sett hela befolkningen. Genom den gynekologiska cellprovskontrollen kan kvinnor i åldrarna 23 till 70 år nås i stor utsträckning. Barnmorskans arbete spelar också en central roll i samhället genom att erbjuda tillgång till preventivmedel och ge råd kring familjeplanering.

På senare år har vikten av hälsosamma levnadsvanor kommit att tydliggöras uppdraget för mödrahälsovården. Nationellt har också stor tonvikt lagts på att tidigt fånga upp psykisk ohälsa i samband med graviditet samt vårdinsatser närmaste tiden efter en förlossning. En ökad medvetenhet om att förutsättningar för ett barns hälsa börjar formas redan i fosterlivet har förändrat arbetssättet i mödrahälsovården.

Mödrahälsovård ingår i vårdcentralsuppdraget enligt Avtal Vårdval Primärvård och ska erbjudas i överensstämmelse med gällande uppdragsbeskrivning.

En central Mödrahälsovårdsenhet (MHV-enheten) finns som stöd för länets barnmorskor, verksamhetschefer och övriga samarbetspartners. Verksamheterna erbjuder möjlighet att diskutera den enskilda vårdcentralens resultat genom möten med MHV-enheten.

Uppföljningsområden gällande mödrahälsovården redovisas i MHV-enhetens egen årsrapport som presenteras senare under 2024:

[Arbetsrum Mödrahälsovård Dalarna](#)

5.9 Barnhälsovård

Svensk barnhälsovård är en viktig del av det samlade folkhälsoarbetet med ett hälsofrämjande, förebyggande och individuellt stödjande program. Barnhälsovårdens mål är att bidra till bästa möjliga fysiska, psykiska och sociala hälsa för barn med utgångspunkt i FNs konvention om barns rättigheter. För att uppnå målen behöver barnhälsovården erbjuda hälsovård till samtliga barn och föräldrar, samt ytterligare förstärkta insatser till barn och föräldrar när det finns behov.

Verksamheten är frivillig och kostnadsfri och når i princip alla barn (0 tom 5 år) och deras familjer.

Barnhälsovården ingår i vårdcentralsuppdraget enligt Avtal Vårdval Primärvård och ska erbjudas i överensstämmelse med gällande lagstiftning, nationella riktlinjer och barnhälsovården Dalarnas uppdragsbeskrivning.

En central Barnhälsovårdsenhet (BHV-enheten) finns som stöd för Regionens vårdcentraler, verksamhetschefer och övriga samarbetspartners. Årligen genomför BHV-enheten verksamhetsdialoger med varje vårdcentral.

Uppföljningsområden gällande barnhälsovård redovisas i BHV-enhetens egen årsrapport som presenteras senare under 2024:

[Arbetsrum Barnhälsovård Dalarna](#)

5.10 Nationella riktlinjer för astma och KOL

Astma och KOL är två olika kroniska inflammatoriska luftvägssjukdomar som orsakar betydande sjuklighet och lidande hos en stor andel av befolkningen. Astma drabbar både barn och vuxna och idag lever cirka 800 000 personer med sjukdomen i Sverige. KOL drabbar främst personer som röker eller som har rökt och är vanligare bland äldre vuxna.

Nationella riktlinjer för astma och KOL ger rekommendationer för alla åldersgrupper inom diagnostik och utredning, läkemedelsrelaterad behandling, omvårdnad rehabilitering samt symtombedömning och uppföljning. Målet för all behandling av astma och KOL är att patienterna ska uppnå så fullgod kontroll som möjligt över sin sjukdom. Astma och KOL som inte diagnostiseras och behandlas korrekt kan resultera i försämringsperioder och kan leda till sjukhusinläggning.

Antalet patienter med KOL/Astma som hade fått en behandlingsplan under 2023 var 555 patienter, fördelat på 192 för patienter med KOL och 363 med astma. Detta kan jämföras med 2022 då 506 behandlingsplaner upprättades, varav 175 för patienter med KOL och 337 för astma.

Sexminuters gångtest är en åtgärd som har visat sig vara en god indikator för att bedöma risk för dödlighet och försämringsperioder, samtidigt som det är ett användbart verktyg för att övervaka patientens fysiska förmåga. Dessutom är testet säkert och enkelt att utföra. Målet är att öka antalet genomförda tester. Under 2023 genomfördes totalt 343 sexminuters gångtester i Region Dalarna, jämfört med 408 tester år 2022.

5.11 Standardiserade vårdförlopp

De standardiserade vårdförloppen (SVF) ska förkorta tiden mellan välgrundad misstanke om cancer till start av första behandling. Ett standardiserat vårdförlopp beskriver vilka symtom och kriterier som utgör misstanke eller välgrundad misstanke om cancer, vilka utredningar och första behandlingar som ska göras och vilka maximala ledtider som gäller för de olika åtgärderna.

Målet för 2023 var att 70% av alla remisser gällande SVF-cancer skulle starta i primärvården. Under 2023 skickades 231 remisser från primärvården, vilket motsvarar 69% av det totala antalet skickade SVF-remisser. Detta är en ökning jämfört med 2021, då 60% av remisserna startade i primärvården.

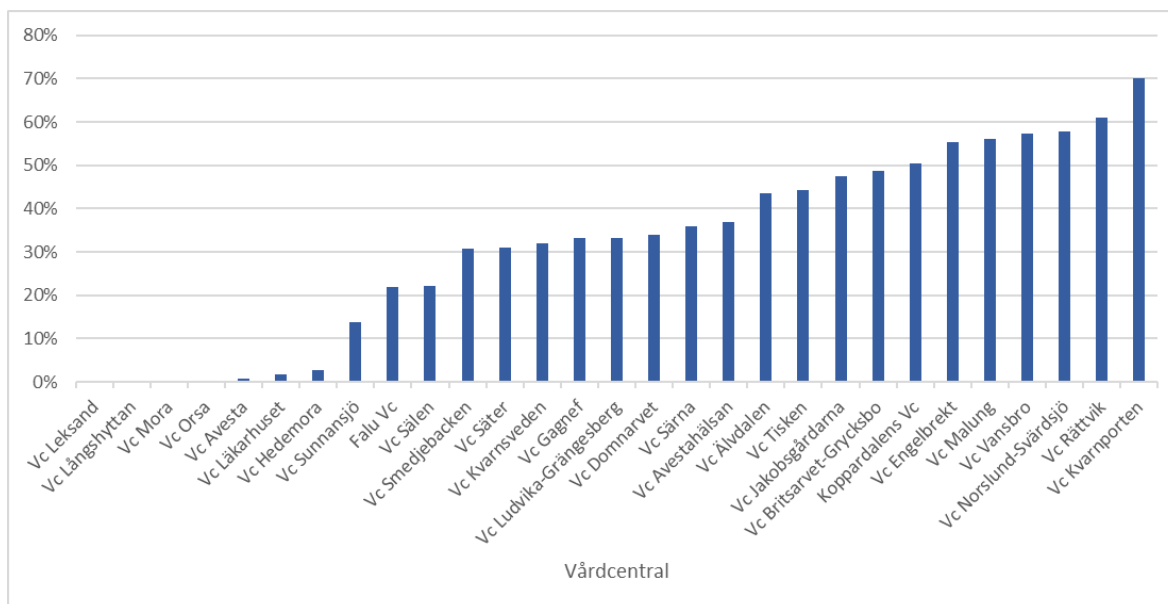
5.12 Riktade hälsosamtal för 50 åringar

Riktade hälsosamtal är ett sätt att systematiskt och strukturerat uppmärksamma levnadsvanor genom att bjuda in alla personer i utvalda åldersgrupper till ett hälsosamtal med fokus på levnadsvanor. Vetenskapliga utvärderingar har visat att denna strategi både kan minska dödligheten i hjärtkärlsjukdom och dödligheten oberoende av orsak, och dessutom vara kostnadseffektiv.

Totalt genomfördes 1 013 ersättningsgrundande riktade hälsosamtal under 2023, jämfört med 1 608 samtal under 2022. Målvärdet är att andel genomförda riktade hälsosamtal av vårdcentralens 50-åringar ska vara över 50%. Under 2023 var medelvärdet i Region Dalarna 30%. Se fördelning per vårdcentral i figur 7.

Under 2023 har vårdcentralerna även fått utföra hälsosamtal för 2020-2022 års 50-åringar vilket inte redovisas i denna rapport.

Figur 7 - Andel genomförda ersättningsgrundande riktade hälsosamtal för 50-åringar (födda 1973) per vårdcentral 2023.

5.13 Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor

Ohälsosamma levnadsvanor är vanliga i befolkningen. Hälften av alla kvinnor och två tredjedelar av alla män har minst en ohälsosam levnadsvana. Tobaksbruk, riskbruk av alkohol, ohälsosamma matvanor eller otillräcklig fysisk aktivitet utgör viktiga riskfaktorer för många av vår tids stora folksjukdomar, som till exempel hjärt- och kärlsjukdom, cancer och typ 2-diabetes. Tillsammans bidrar dessa levnadsvanor till cirka en femtedel av den samlade sjukdomsburden i Sverige.

Vårdcentralen ska systematiskt arbeta hälsofrämjande på individ och gruppnivå, ge råd om egenvård och arbeta för tidig upptäckt av hälsorisker. Riskgrupper ska särskilt uppmärksammas.

De uppföljningsindikatorer som syftar till att beskriva och mäta dessa aspekter av förebyggande arbete utgår från vårdcentralens registrerade åtgärds-koder, se vidare tabell 5.

Tabell 5 - Åtgärds-koder (KVÅ-registrering) för enkla råd, rådgivande samtal, kvalificerad rådgivande samtal per åtgärdsnivå i Region Dalarna.

		Antal registreringar	Antal registreringar
		2022	2023
Alkohol	Enkla råd	1 232	1 381
	Rådgivande samtal	330	280
	Kvalificerat rådgivande samtal	305	362
Tobaksbruk	Enkla råd	1 399	1 406
	Rådgivande samtal	246	181
	Kvalificerat rådgivande samtal	209	351
Otillräcklig fysisk aktivitet	Enkla råd	6 561	7 849
	Rådgivande samtal	7 143	9 480
	Kvalificerat rådgivande samtal	2 365	3 310
Ohälsosamma matvanor	Enkla råd	2 481	2 688
	Rådgivande samtal	2 624	3 981
	Kvalificerat rådgivande samtal	770	1 094
Total		25 665	20 613

6 Säker hälso och sjukvård

6.1 Analys antibiotikaförskrivning

Vårdcentralen ska arbeta för en rationell användning av antibiotika och följa både nationella och lokala Strama (Samverkan mot antibiotikaresistens) rekommendationer.

Strama Dalarna tillsammans med Läkemedelsavdelningen håller dialogmöten med regionens vårdcentraler varje vår och höst för att gå igenom och diskutera statistiken för varje förskrivande enhet. Under 2023 har alla vårdcentraler förutom två tagit emot besök vid två tillfällen.

På varje vårdcentral finns en läkare och en sjuksköterska som ansvarar för smittskydd och Strama. Dessa personer har fördjupad kunskap inom området och deltar i årlig utbildning.

6.2 Läkemedelsgenomgångar

Läkemedelsgenomgångar är en metod som används för att kartlägga en patients samtliga ordinerade och använda läkemedel. Det primära målet är att säkerställa en korrekt och aktuell läkemedelslista samt att analysera, ompröva och följa upp patientens totala läkemedelsanvändning för att upptäcka, åtgärda och förebygga eventuella läkemedelsrelaterade problem. Denna metod är särskilt viktig för att öka kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen, särskilt för sköra äldre individer som utgör en särskilt sårbar grupp. Det finns två huvudsakliga modeller för läkemedelsgenomgångar: enkel läkemedelsgenomgång och fördjupad läkemedelsgenomgång.

Antalet genomförda enkla och fördjupade läkemedelsgenomgångar under 2023 var 9 811 respektive 3 665. Detta jämfört med 8 731 enkla och 2 204 fördjupade läkemedelsgenomgångar som registrerades under 2022.

Antalet genomförda fördjupade läkemedelsgenomgångar för boende på särskilda boenden (SÄBO) var 851 stycken under 2023, en ökning jämfört med 429 stycken under 2022.

6.3 Säker läkemedelsförskrivning

Enligt Avtal Vårdval Primärvård förväntas vårdcentralerna följa Region Dalarnas läkemedelskommittés rekommendationer angående läkemedel. Årliga dialogmöten hålls av Läkemedelsavdelningen och Strama med varje vårdcentral för att granska förskrivningspraxis, uppföljningsområden och bakgrunden till statistiken. Flera faktorer kan påverka statistiken, inklusive patientunderlag och åldersfördelning.

Läkemedelskommitténs mål för 2023 inkluderar att minska användningen av kinoloner för akut cystit hos män över 15 år till under 20%, att inte förskriva eller rekommendera egenvård av diklofenak tabletter eller gel, att minska förskrivningen av sömnmedel och öka andelen mindre förpackningar av opioider för äldre patienter.

Under året har användningen av kinoloner för akut cystit minskat och ligger nu strax under det maximala målet på 20%. Dessutom har förskrivningen av diklofenak (gel och tabletter), sömnmedel och neuroleptika till äldre patienter minskat jämfört med föregående år. Förskrivningen av opioider har också minskat generellt och andelen mindre förpackningar har ökat.

6.4 Synergi

Samtliga vårdcentraler är anslutna till Synergi, Region Dalarnas IT-verktyg för rapportering av avvikelser, tillbud eller risk. Rapportering av negativa händelser, tillbud och risker är en skyldighet och ett ansvar för all hälso- och sjukvårdspersonal. Systemet ska användas för att samla alla identifierade avvikelser i regionen, även synpunkter eller klagomål från patient, närstående och personal.

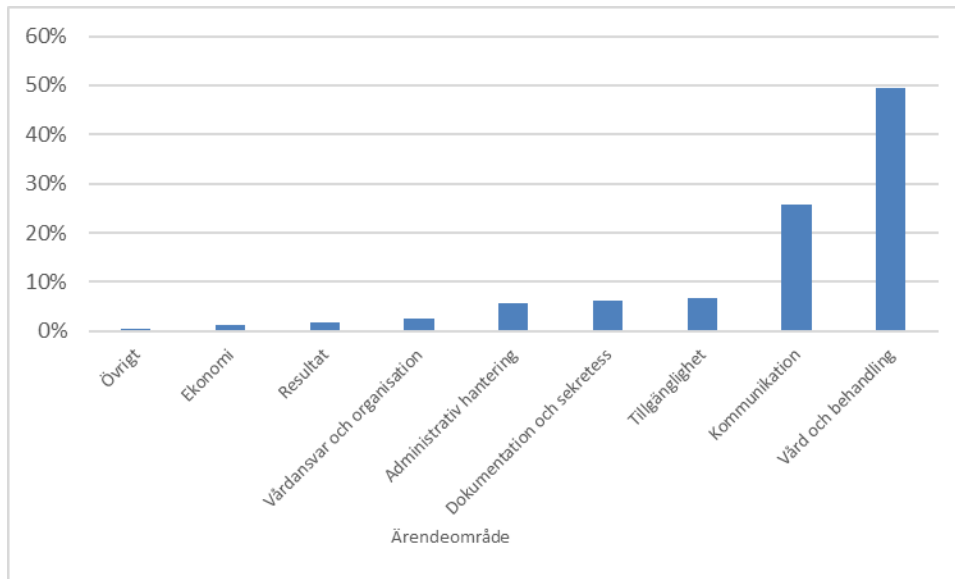
Totalt registrerades och avslutades 2 199 ärenden i Synergi för vårdcentralerna i Region Dalarna 2023, vilket är en ökning jämfört med 1 599 ärenden under 2022.

6.5 Patientnämnd

Patientnämnden är en fristående förvaltning och verksamheten regleras enligt lag om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården (2017:372). Patienter och närstående kan vända sig till patientnämnden med synpunkter på hälso- och sjukvård och tandvård som utförts i Dalarna. Patientnämndens huvudsakliga uppgift är att hjälpa patienter att föra fram klagomål till vårdgivare och se till att de blir besvarade. Medborgarna kan även vända sig direkt till vården via 1177. Dessa ärenden benämns "Synpunkter/klagomål från patient/närstående".

Under 2023 fick patientnämnden 399 ärenden rörande primärvården i Dalarna, motsvarande siffra år 2022 var 338. Under 2023 låg huvuddelen av ärendena i Synergi främst inom områdena vård & behandling samt

kommunikation. Andelen ärenden kopplade till vård & behandling ligger på 49,4%, vilket är i linje med siffrorna från 2022 där det låg på 48,1%. Kommunikationsrelaterade ärenden har ökat från 24,5% under 2022 till 25,8% under 2023. Dessutom har ärenden relaterade till dokumentation och sekretess också ökat jämfört med 2022, se figur 8. Inom kategorin vård och behandling handlar ärendena främst om undersökning/bedömning, behandling och läkemedel. Synpunkter relaterade till kommunikation omfattar främst bemötande, delaktighet och information.

Figur 8 - Ärendeområden för patientnämndsärenden i Region Dalarna 2023.

7 Individanpassad hälso- och sjukvård

7.1 Patientnöjdhet

Nationell Patientenkät (NPE) är en regelbunden undersökning av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. I Dalarna skickas en enkät ut till ett urval av befolkningen vartannat år, senast 2023.

Resultaten från dessa enkäter används som grund för lokalt förbättringsarbete utifrån patientperspektivet och kan även påverka ledning och styrning inom hälso- och sjukvårdssystemet.

Enkäten för primärvården i Dalarna mäter olika dimensioner, inklusive helhetsintryck, emotionellt stöd, delaktighet och involvering, respekt och bemötande, kontinuitet och koordinering, information och kunskap samt tillgänglighet.

För att ta del av resultaten kan man besöka webbplatsen:

[Resultat \(patientkat.se\)](https://resultat.patientkat.se)

7.2 Kontinuitet

Kontinuitet betraktas som en central del av behovsanpassad, patientcentrerad och effektiv vård, och betonas särskilt inom primärvården. Att förbättra kontinuiteten anses vara en betydelsefull del i

utvecklingen av nära vård. Samtliga vårdcentraler eftersträvar hög kontinuitet inom alla yrkeskategorier genom en rad olika arbetssätt så som samordning, ansvarsområden, vårdteam och personcentrerat arbetssätt.

Från och med 2023 mäts kontinuitet genom ett index som visar hur ofta patienter som besökt en läkare mer än 3 gånger har fått träffa samma läkare. Indexet beräknas utifrån de senaste 18 månaderna, och målvärdet i Region Dalarna är satt till ett index över 0,35. Region Dalarnas vårdcentraler hade ett medelindex på 0,29 under 2023.

7.3 Fast läkarkontakt

Regeln om fast läkarkontakt regleras i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och i Patientlagen (2014:821). Enligt 6 kapitel 3 § i Patientlagen har patienten rätt att välja en fast läkarkontakt inom primärvården.

Syftet med bestämmelsen om fast läkarkontakt är att skapa trygghet och kontinuitet för patienten. Betydelsen av personkontinuitet i primärvården framhålls i både förarbetena till bestämmelserna om fast läkarkontakt och i propositionen Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform (prop. 2019/20:164). Internationella studier visar att god läkarkontinuitet leder till positiva effekter på sjukvårdskonsumtion, sjukdomsbehandling, patienttillfredsställelse samt minskad läkemedelsförbrukning, sjukskrivningar och remisser – inte bara för äldre personer med flera sjukdomar utan även för yngre.

Mätningarna av andelen listade individer med registrerad namngiven fast läkarkontakt på vårdcentralen startade år 2022. Resultaten för 2023 redovisas per december månads avläsning. I medel för Region Dalarna var andelen 82%, vilket överstiger det uppsatta målvärdet på över 55%. Jämfört med 2022 ökade andelen från 81%.

För de listade individer boende på särskilda boenden (SÄBO) var andelen med registrerad namngiven fast läkarkontakt i medeltal för Region Dalarna 96%, vilket överstiger det uppsatta målvärdet på över 80%. Jämfört med 2022 förblev andelen oförändrad på 96%.

8 Effektiv hälso- och sjukvård

8.1 Rätt vårdnivå - Besök på jourmottagning och akutmottagning

Primärvården är basen i hälso- och sjukvården som tar hand om huvuddelen av människors hälso- och sjukvårdsbehov. Enligt Avtal Vårdval Primärvård Dalarna bör 75% av befolkningens behov kunna tillgodoses på vårdcentralen i Region Dalarna. I ersättningsmodellen för Avtal Vårdval Primärvård görs avdrag när en listad patient besöker jourmottagningen. Dessa besök påverkar vårdcentralens ersättning genom att täckningsgraden minskar.

Det har generellt sett skett en ökning av antalet besök på jourmottagningar och akutmottagningar i Region Dalarna under 2023 jämfört med 2022, vilket framgår av tabell 6.

Tabell 6 - Totalt antal besök på jour- och akutmottagning 2022-2023 i Region Dalarna.

	2022	2023
Jourmottagningar	39 207	42 928
Akutmottagningar	99 732	101 635

9 Tillgänglig hälso- och sjukvård

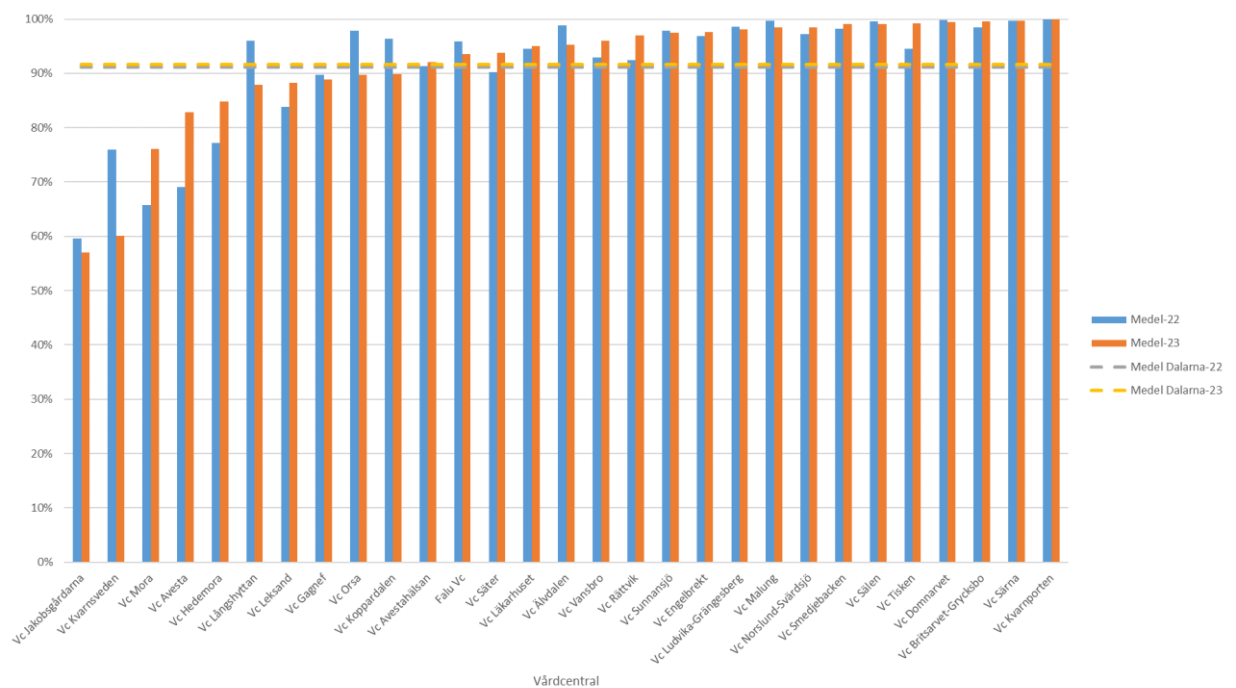
9.1 Telefontillgänglighet enligt vårdgarantin (0:an)

Ansvar för att erbjuda patienten hjälp samma dag som vården kontaktas, antingen genom telefonrådgivning eller besök, ligger inom primärvårdens ansvarsområde enligt nationella vårdgarantin. Telefontillgängligheten mäts genom vårdcentralens rådgivningstelefon, där sjuksköterskor bemannar samtal och måttet beräknas utifrån totala antalet samtal och hur stor del av dessa som besvarades samma dag. Resultaten presenteras som måluppfyllelse i procent.

Vad gäller telefontillgängligheten, erhåller vårdcentralerna kvalitetsersättning i två nivåer:

- En tillgänglighet på 95-100% ger 100% ersättning.
- En tillgänglighet på 90-94% ger 50% ersättning.

Under 2023 ökade den genomsnittliga telefontillgängligheten för samtliga vårdcentraler till 92%, jämfört med 91% år 2022. Figur 9 redovisar medelvärdet för telefontillgänglighet per vårdcentral under perioden 2022-2023.

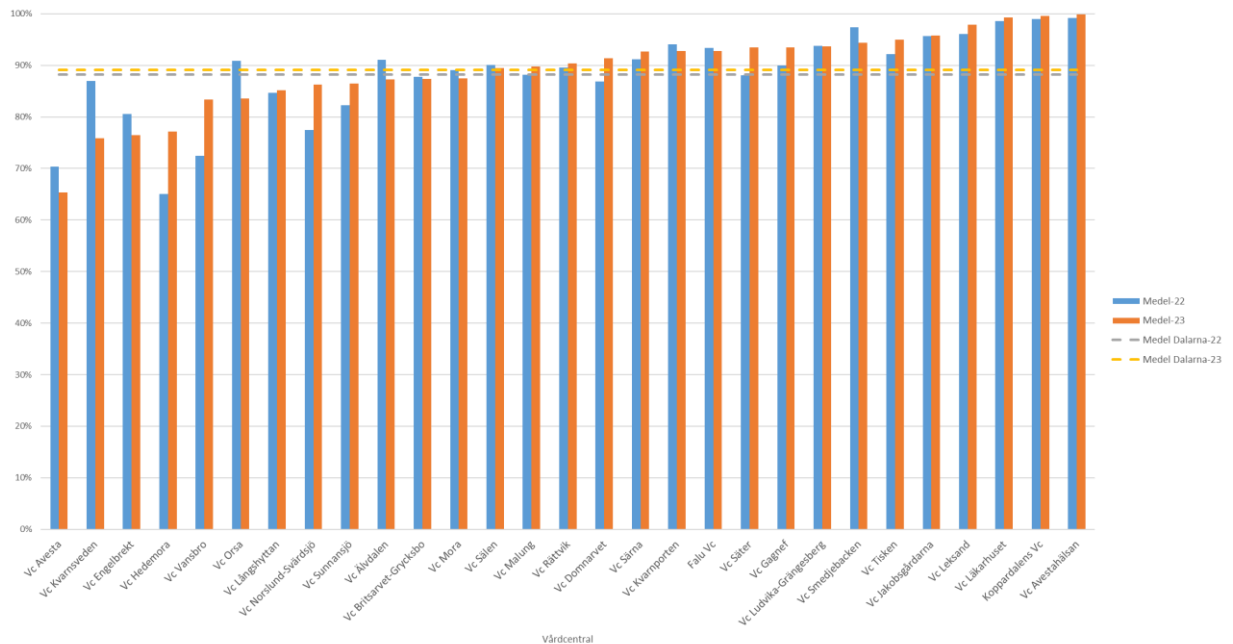

Figur 9 - Telefontillgänglighet medel januari-december 2022-2023 Region Dalarna.

9.2 Medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar (3:an)

Patienten ska få en medicinsk bedömning av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal på listad vårdcentral i folkbokförd region inom högst tre dagar. Mätningen omfattar patienter som bedömts vara i behov av ett första besök för ett nytt hälsoproblem eller för en kraftig försämring av ett tidigare känt hälsoproblem. Patienter som själva valt att vänta längre än tre dagar ingår inte i redovisningen.

Sammantaget fick 88% av patienterna vid Region Dalarnas vårdcentraler en medicinsk bedömning inom tre dagar under 2023, vilket innebär en minskning jämfört med nivån år 2022 (89,11%), se vidare figur 10.

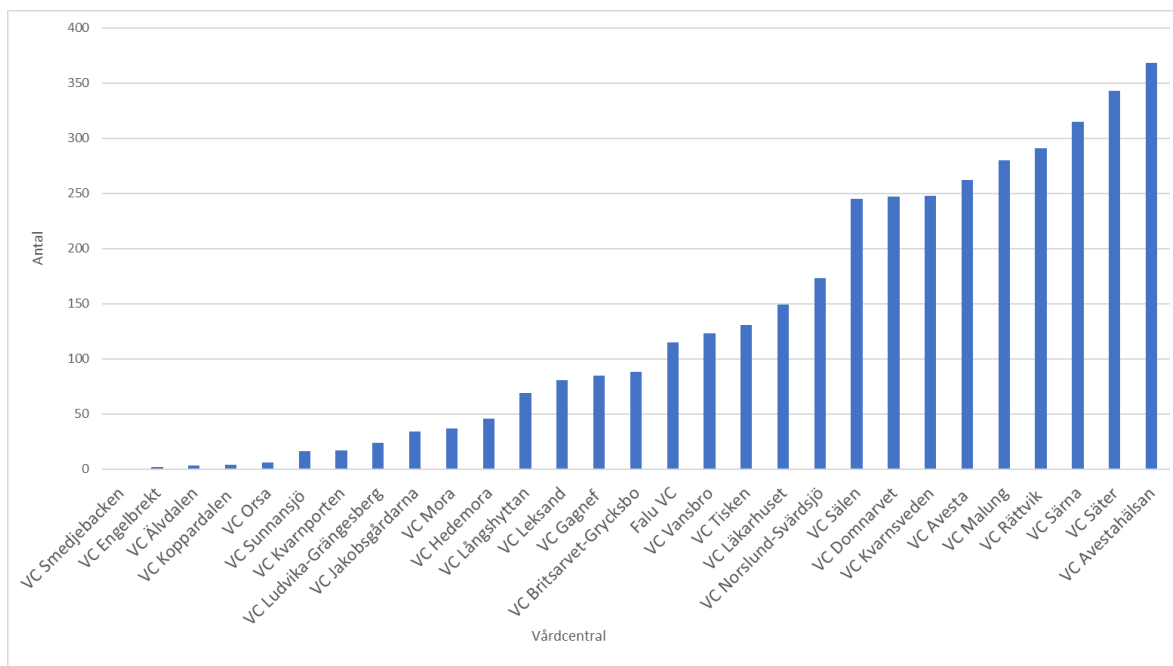

Figur 10 - Medicinsk bedömning inom tre dagar medel 2022-2023 Region Dalarna.

9.3 Distanskontakt via videolänk

Under 2023 genomfördes 3 780 distanskontakter via videolänk i Region Dalarna, vilket är en minskning jämfört med 4 188 kontakter under 2022. Distanskontakt via videolänk innebär en synkron kontakt med bildöverföring mellan patient och vårdgivare, vilket ersätter ett fysiskt besök.

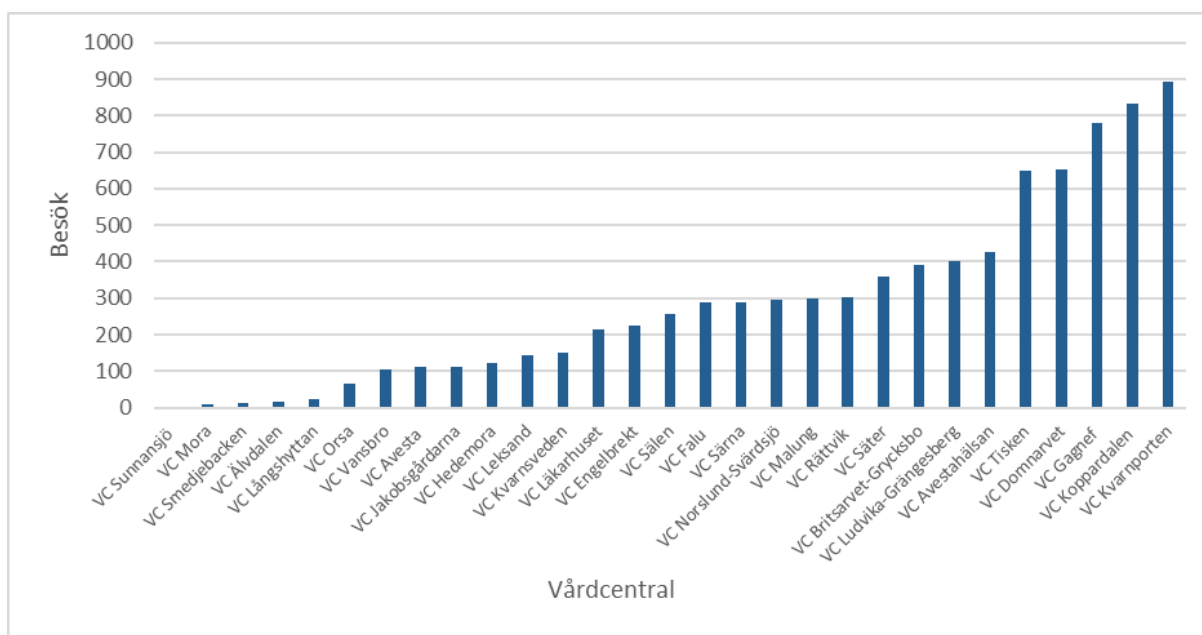
I figur 11 redovisas antal distanskontakter via videolänk per vårdcentral under 2023.

Figur 11 - Antal distanskontakter via videolänk per vårdcentral i Region Dalarna 2023.

9.4 Ökad öppettid

Under 2023 genomfördes totalt 8 308 besök under ökad öppettid i Region Dalarna, vilket är en ökning jämfört med 6 177 besök under 2022. Dessa besök ersätts med 500 kronor per besök, med en maximal ersättning på 372 000 kronor per vårdcentral per år. Besöken ska utföras inom ramen för basuppdraget och inkludera patientkontakt öga mot öga, antingen i form av fysiska besök eller digitala besök via videolänk av vårdpersonal. I figur 12 redovisas antalet besök för ökad öppettid per vårdcentral under 2023.

Figur 12 - Antal besök under ökade öppettider per vårdcentral i Region Dalarna 2023.

10 Samverkan

Samverkan vid vårdcentralerna verkar övervägande positiv med flera framgångsfaktorer. Ömsesidig dialog och gemensamma strukturer underlättar samarbetet med övriga huvudmän och aktörer, inklusive kommunen. Etablerade styrgrupper för specifika områden, som omställning till god nära vård och barn- och ungdomsfrågor, bidrar till en enhetlig och effektiv samverkan.

Trots övervägande positiv samverkan framkommer vissa utmaningar, såsom resursbegränsningar i form av ekonomi och personalbrist, samt önskemål om förbättringar i samverkan med sekundärvården. Framförallt lyfts öppenvårdspsykiatri fram som en utmaning. Sammantaget präglas samverkan av positiva inslag och en strävan mot en enhetlig och välfungerande vårdstruktur.

11 Tilläggsuppdrag

I Region Dalarna finns möjlighet att ansöka om två olika tilläggsuppdrag, familjecentral samt verksamhetsutvecklare.

11.1 Familjecentraler

Regionen har ambitionen att medverka till att familjecentraler ska införas i länets alla kommuner i samverkan med kommunens socialtjänst. Dalarna hade i slutet av 2023 nio familjecentraler. Under 2023 öppnades två nya familjecentraler i Borlänge och Orsa. Familjecentraler finns även i Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Leksand, Ludvika, Mora och Orsa. I Falun finns det två familjecentraler.

11.2 Verksamhetsutvecklare

Vårdcentralerna har möjlighet att ansöka om tilläggsuppdrag och erhålla ersättning för 50% tjänst av heltid för verksamhetsutvecklare. Ersättningen är maximalt 360 000 kronor per vårdcentral och år. I verksamhetsutvecklarens uppdrag ingår att stödja vårdcentralens verksamhetschef i utveckling av en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård samt öka följsamheten till nationella riktlinjer och andra nationella kunskapsunderlag.

Samtliga vårdcentraler hade verksamhetsutvecklare under 2023.

12 Diskussion

Vårdvalsenheten har i denna årsuppföljning valt ut ett antal strategiska områden för fördjupning men verksamheten inom primärvården är mer komplex än detta dokument kan beskriva. Uppföljningen ger kunskap och förståelse för primärvårdens verksamhet ur ett beställarperspektiv men bidrar även till att förstå och planera fortsatt utveckling av Avtal Vårdval Primärvård Dalarna. Ambitionen är att avtalet ska skapa de förutsättningar som vårdcentralerna behöver för att tillgodose befolkningens behov av en god, jämlik och ändamålsenlig primärvård. Fortsatt arbete med utveckling

---

av en bred, kostnadseffektiv primärvård med hög kvalitet, är viktig för ett ändamålsenligt hälso- och sjukvårdssystem.

En fortsatt betydande utmaning under det här året har varit att säkra tillräcklig bemanning av sjuksköterskor och läkare. Rekrytering är en absolut nödvändig prioritering då det är en grundförutsättning för att klara primärvårdsuppdraget och vårdgarantin. Många vårdcentraler har under året haft svårigheter att uppnå tillfredsställande telefontillgänglighet på grund av bristande tillgång på sjuksköterskor.

Det ekonomiska läget med ett planerat stort underskott i regionen och krav på omfattande besparingar har utgjort en betydande utmaning för de regiondrivna vårdcentralerna. Denna utmaning är särskilt påtaglig inom en redan ansträngd verksamhet, som samtidigt måste rusta sig för ett ökat uppdrag och ansvar i omställningen till att vara navet i en God och nära vård.

Införandet av 1177-direkt i oktober 2023 har utgjort ytterligare en möjlighet för patienterna att få tillgång till vård och har samtidigt krävt en omfördelning av befintliga resurser för att möta behoven.

Förberedelser inför det nya journalsystemet Cosmic har krävt betydande resurser från flera olika yrkeskategorier. Det har under året varit flertalet arbetsgrupper och utbildningar som tagit mycket tid från patientarbetet.

Vaccinationsarbetet fortsätter att vara en resurskrävande uppgift för primärvården. Trots att pandemin har minskat i omfattning, fortsätter detta arbete och tar fortfarande upp betydande resurser, särskilt när det gäller planering och bemanning av verksamheten.

13 Fortsatt arbete

Hälso- och sjukvården står inför en rad långsiktiga och strukturella utmaningar. En av de främsta utmaningarna är den ökande åldrande befolkningen, vilket är en indikation på framgången för det svenska välfärdssamhället. Denna demografiska förändring skapar dock betydande utmaningar när det gäller att finansiera och bemanna hälso- och sjukvårdens verksamheter.

För att möta dessa utmaningar har "God och nära vård" tagits fram som en strategi för omställning inom hela hälso- och sjukvården. Detta innebär en förflyttning från sjukhusvård till en mer nära vård i primärvården. För att primärvården ska kunna genomföra denna omställning krävs samverkan mellan olika aktörer inom hälso- och sjukvården samt en fördelning av resurserna utifrån behoven.

Målet med denna omställning är att patienterna ska få tillgång till en god, nära och samordnad vård som främjar hälsan. Det är också viktigt att patienterna är delaktiga i sin vård och att resurserna inom hälso- och sjukvården används på ett effektivt sätt.

För att stödja denna omställning avsätts stimulansmedel till både regioner och kommuner enligt överenskommelsen om God Nära Vård. På lång sikt bör inte tilldelningen av statsbidrag och stimulansmedel vara en förutsättning för strukturomvandlingen inom hälso- och sjukvården.

13.1 Fortsatt utveckling inom Vårdval Primärvård

Säkerställa framsteg inom God och Nära Vård

Det är avgörande för hälso- och sjukvården att fortsätta arbetet med God och Nära Vård för att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård. Primärvårdens nuvarande uppdrag och ersättning behöver fortsatt utvecklas för att bättre främja förflytningsarbetet och stödja God Nära Vårdsutvecklingen.